

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121202578
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8121202578.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Viery Zolákovej, v právnej veci žalobkyne: Y. T., W.. XX.X.XXXX, F. T. XXX/XX, XXX XX L., právne zastúpený JUDr. Zuzana Karaffová, advokátka, so sídlom Námestie slobody 50, 083 01 Sabinov, IČO: 51669625, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava - mestská časť Dúbravka, IČO: 42185190, o vydanie bezdôvodného obohatenia 780,- eur a o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 16Csp/45/2021-55 zo dňa 31.8.2021, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 780 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 5.6.2019 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 200 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v bode 4 vo Všeobecných podmienkach úveru k zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 10.12.2015 v znení: „V prípade, ak bude dlžník v omeškaní s niektorou splátkou sedem dní a viac, je povinný túto omeškanú splátku uhradiť do rúk mandatára v hotovosti spolu so zmluvnou pokutou 25 eur za každý jeden prípad omeškania. Ostatné splátky je dlžník povinný platiť podľa splátkového kalendára naďalej vkladovými lístkami alebo prevodnými príkazmi. V prípade, že dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky, stáva sa celý dlh splatný okamžite. Dlžník má možnosť uhradiť štyri po sebe idúce splátky, prípadne len časti po sebe štyroch idúcich splátok, v oboch prípadoch spolu so zmluvnou pokutou vo výške 30 eur, do úrok mandatára v hotovosti alebo poukázať na účet veriteľa s možnosťou návratu platenia podľa pôvodného splátkového kalendára. Dlžník sa zaväzuje uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku v prípade porušenia podmienok zmluvy čiastku 10 eur ako paušálnu úhradu nákladov a administratívy s tým spojenej do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v bode 5 vo Všeobecných podmienkach úveru k zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 10.12.2015 v znení: „Zmluvné strany sa dohodli na tom, že ak sa stane splatný celý dlh naraz v zmysle bodu 04 týchto podmienok, dlžník sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi úrok z omeškania vo výške určenej v § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v platnom znení. V takom prípade veriteľovi vzniká nárok na celý dohodnutý poplatok z dôvodu neplnenia záväzkov dlžníka. Veriteľ je oprávnený v prípade splatnosti celého dlhu v zmysle bodu 04 týchto podmienok pristúpiť k okamžitému vymáhaniu celého dlhu od dlžníka bez ohľadu na dĺžku trvania úveru a súčasne vznikne veriteľovi nárok požadovať bezodkladné zabezpečenie dlhu dlžníka spôsobom vyplývajúcim zo zmluvy a/alebo/týchto podmienok a/alebo dohody s veriteľom. Dlžník je povinný v prípade porušenia svojich zmluvných povinností uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 312 eur, ktorá je určená na úhradu všetkých nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vykonaním úkonov smerujúcich k zabezpečeniu dlhu dlžníka. Pokiaľ dôjde k zabezpečeniu dlžníkovho dlhu uznaním formou notárskej zápisnice ako exekučného titulu, dlžník a veriteľ sa dohodli, že odmenu notára za spísanie notárskej zápisnice, trov právneho zastúpenia pri jej spísaní v zmysle v týchto podmienkach obsiahnutého plnomocenstva, uhradí za dlžníka veriteľ, pričom tieto náklady zmluvné strany považujú za súčasť nákladov veriteľa spojených s vymáhaním jeho pohľadávky a budú súčasťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Dlžník sa rovnako zaväzuje uhradiť veriteľovi náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s uplatnením práva spôsobom vyplývajúcim zo zmluvy, a to najmä, avšak nie výlučne, trovy mediácie, trovy rozhodcovského konania, trovy súdneho konania, trovy exekúcie, trovy právneho zastúpenia veriteľa v týchto konaniach a iné veriteľom preukázateľne vynaložené náklady pri uplatnení svojho práva, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v bode 12 vo Všeobecných podmienkach úveru k zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 10.12.2015 v znení: „Dohoda o vyplnení zmeniek: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmeniek (ďalej aj ako „vystaviteľ“) vyplývajúceho zo zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi (ďalej aj ako „remitent“) vystavil vystaviteľ dve zmenky, v ktorých nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavených zmeniek zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Remitent má právo uplatniť si celý svoj peňažný nárok vyplnením ktorejkoľvek zmenky. Remitent, vystaviteľ a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na prvej zo zmeniek remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 04 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t. j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi zo zmluvy, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia prvej zo zmeniek. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na prvej zo zmeniek remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 04 týchto podmienok stal splatný celý dlh. Remitent, vystaviteľ a ručiteľ sa dohodli, že remitent je oprávnený vyplniť druhú nevyplnenú zmenku v prípade, ak zmenka, ktorá bola vyplnená ako prvá bola zničená alebo stratená, a to tak, že zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi zo zmluvy, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia druhej zo zmeniek. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na druhej strane zo zmeniek remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 04 týchto podmienok stal splatný celý dlh. Zmluvné strany sa dohodli, že takto vyplnená zmenka bude predstavovať samostatný zmenkový nárok veriteľa voči dlžníkovi a ručiteľovi, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 1.4.2021 domáhal od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 780,- eur a zaplata prirátaného finančného zadostučinenia vo výške 200,- eur. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 10.12.2015 uzatvoril so žalovaným zmluvu o úvere, kde žalovaný jej poskytol úver vo výške 700,- eur s mesačnou splátkou 115,- eur, pričom z tohto úveru uhradila celkovo 1.380,- eur. Keďže zmluva o úvere obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky (napr. čl. 4, 5, 12 zmluvy) a neobsahovala zákonom predpísané náležitosti (odplata vo výške 99 % a iné), žalobca požadoval vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 780,- eur. Z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru požadoval aj priznanie finančného zadostučinenia vo výške 200,- eur ako aj náhradu trov konania.

3. Žalovaný so žalobou v písomnom podaní doručenom súdu 10.5.2021 nesúhlasil. Vyslovil názor, že so žalobcom bola zmluva uzatvorená ako s fyzickou osobou - podnikateľom, keďže je označený IČO-m. Uviedol, že vážnosť vôle nie je možné zamieňať s ľahkovážnosťou spotrebiteľa. Tvrdil, že zmluva má všetky predpísané náležitosti. Dôvodil, že v čase uzatvorenia zmluva nemohol mať vedomosť, že o niekoľko rokov bude táto zmluva posudzovaná ako zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá neobsahuje náležitosti, preto sa nemohol bezdôvodne obohatiť. Namietal zneužívanie inštitútu primeraného zadostučinenia, keďže sám žalobca konal pri kontraktačnom procese ľahkovážne. Dôvodil tiež, že musia byť kumulatívne splnené viaceré predpoklady pre úspešné uplatnenia tohto práva. Navrhol žalobu zamietnuť a žiadal priznať nárok na náhradu konania v plnej výške.

4. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5 všetko Občianskeho zákonníka a § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, keď uviedol, že v zmluve chýba uvedenie adresy, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (podľa § 9 ods. 2 písm. c), ďalej v zmluve absentuje uvedenie konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (pôžičky) podľa § 9 ods. 2 písm. f), nakoľko podľa názoru súdu konečná splatnosť ako bola uvedená v zmluve, t. j. 12 mesiacov nie je postačujúca, pričom by malo ísť o určenie konečnej splatnosti ohraničenej presným dátumom. Nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. l), kde sa uvádza aj počet splátok. Počet splátok teda nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru a preto pri písm. f) citovaného ustanovenia iný výklad než ten, že konečná splatnosť úveru musí byť určená dátumovo, neprichádza do úvahy (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline 5Co/286/14 zo dňa 27.5.2014).

5. Ďalej v zmluve absentuje uvedenie úrokovej sadzby úveru podľa § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z. a rovnako tak za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“), pretože uvedený údaj (podľa § 9 ods. 2 písm. k) citovaného zákona) zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. V zmluve rovnako chýba aj uvedenie priemernej hodnoty RPMN. ako aj výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, čo je rovnako zákonom požadovaná náležitosť.

6. V predmetnej spotrebiteľskej zmluve tieto vyššie uvedené náležitosti bezpochyby absentujú, čo podľa súdu prvej inštancie spôsobuje ex lege bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

7. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 10.12.2015 zmluvu, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 700,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 12 pravidelných mesačných splátkach. V Zmluve nebol explicitne dohodnutý úrok, avšak žalovaným požadovanú odplatu vo výške 90 % súd podrobil kontrole a dospel k názoru, že tento nevýslovne dohodnutý úrok je v rozpore s dobrými mravmi. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku /poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešíkanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov/. Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom treba považovať právny úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi/ pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 137/2003/. Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci december 2015 pri úveroch do 5 rokov na úrovni 7,85 % ročne (<<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdds/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-obchodnych-bank>>). Dohodnutá výška úrokov 99 % ročne uvedená v zmluve podstatne /viac ako desaťnásobne/ prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci december 2015. Nebankový subjekt pri poskytovaní úverov síce podstupuje vyššiu mieru rizika, čo sa odráža aj vo výške úroku, avšak dohodnutá výška úrokov /aj keď pri bankách/ musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať znaky nepoctivého úžerného úroku. Dlžník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi neprimerané úroky. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 zo dňa

5.11.2014, ktorý uviedol: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Vzhľadom na vyššie uvedené súd teda dospel k záveru, že dohodnutá úroková sadzba vo výške 90 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi, a preto v tejto časti je zmluva v zmysle § 41 OZ neplatná. Na základe vyššie uvedeného môže žalobca od žalovaného požadovať iba sumu poskytnutých finančných prostriedkov a predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný.

8. Následne za aplikácie ustanovenia § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 456 Občianskeho zákonníka mal súd prvej inštancie za to, že žalobca by mal žalovanému vrátiť len sumu poskytnutého úveru, t. j. 700,- eur a keďže doposiaľ zaplatil 1.480,- eur, žalovanému vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 780,- eur, teda uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 780,- eur.

9. V danom prípade žalobca od žalovaného požadoval úroky z omeškania a od 5.6.2019 (deň po dni uhradenia istiny úveru) tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, čomu súd v zmysle dispozičnej zásady vyhovel.

10. Súd prvej inštancie ďalej poukazuje na existenciu neprijateľných zmluvných podmienok v tejto spotrebiteľskej zmluve, konkrétne uvedenú vo výroku III. tohto rozsudku, kde dochádza ku kumulácii sankcií, t. j. 25,- eur za každý deň omeškania, zmluvná pokuta 30,- eur, resp. 10,- eur, čo súd považuje za absolútne neprimerané, nevyvážené a disproporčné vo vzťahu jednak k požičanej sume, jednak k možnosti spotrebiteľa efektívne sa brániť.

11. Čo sa týka neprijateľnej zmluvnej podmienky uvedenej vo výroku IV. tohto rozsudku, tu je nutné konštatovať, že táto priamo odkazuje na bod 4 zmluvy, teda na vyššie uvedenú neprijateľnú zmluvnú podmienku, navyše zmluvnú pokutu vo výške 312,- eur považuje súd za extrémne neprimeranú všetko v kontexte výšky požičanej istiny 700,- eur.

12. Napokon vo vzťahu k neprijateľnej zmluvnej podmienke uvedenej vo výroku V. tohto rozsudku je nutné konštatovať, že zabezpečenie záväzku formou zmenky v spotrebiteľskom vzťahu/zmluve je neprípustné s ohľadom na § 5a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, preto súd ani nemal inú možnosť, ako vyhlásiť aj túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú.

13. Následne citujúc ustanovenie § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z. z. možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

14. V prejednávacom prípade však možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení pôžičky a teda k strate finančných prostriedkov. Pri finančných službách je odopreté plnenie veriteľovi na základe jeho žaloby výlučne z dôvodu, že sa vyžaduje bez platného právneho dôvodu (nedostatok zmluvnej náležitosti) alebo ide o nekalú obchodnú prax, príp. neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z uvedeného teda nepochybne vyplýva, že žalovaný zneužil svoje postavenie tým, že zmluva nemala podstatné náležitosti a bola vyslovená jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť.

15. Žalobca musel aktívne uplatňovať svoje práva podaním žaloby a súd v prejednávanej veci s prihliadnutím na vyššie uvedené dospieva k záveru, že výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa môže, ale aj nemusí, zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila.

16. Pri výklade § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. treba akcentovať, že zákonodarca formuloval uvedené ustanovenie tak, že ak porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu (Bez toho, aby ujma nastala alebo čo len hrozila. Postačuje spôsobilosť porušenia práva alebo povinnosti viesť k ujme spotrebiteľa.), tak základ nároku na finančné zadosťučinenie je daný (arg. „má právo“). Ani analogicky nemožno aplikovať § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka (Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.), keďže zákon č. 250/2007 Z. z. žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva spôsobom, ktorý môže privodiť ujmu spotrebiteľovi je potrebná určitá intenzita.

17. Spôsobom vyššie uvedeným určenú výšku peňažného zadosťučinenia súd považuje za primeranú a dodávateľ má jednoduchú možnosť jej plateniu, prípadne aj iným zodpovednostným následkom sa v iných úverových prípadoch vyhnúť, a to tým, že bude podnikať v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi SR.

18. Súd prvej inštancie vyhodnotil výšku náhrady primeraného finančného zadosťučinenia, pričom v podstate považoval základ nároku za daný. Vzhľadom na to, že žalovaný si vo vzťahu k žalobcovi uplatňoval na základe absencie zmluvných podmienok, resp. ich neprijateľnosti bezdôvodne sumu 780,- eur, ktorá bola žalobcovi priznaná, vyvolal u neho stav právnej neistoty, ktorý mohol/musel riešiť podanou žalobou.

19. Súd prvej inštancie ďalej dôvodí, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak (hoci aj minoritne) funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

20. Je potrebné tiež akcentovať, že bol to v tomto konaní žalovaný (v kontraktačnom procese veriteľ), kto porušil spotrebiteľské práva, preto musí znášať aj riziko žalobného efektu, všetko vo svetle toho faktu, že je to žalobca, kto je pri iniciácii sporu tzv. dominus litis. Úspešnosť žalobcu v spore o vydanie bezdôvodného obohatenia nebola sporná, teda došlo k naplneniu hypotézy právnej normy viazanej na inštitút primeraného zadosťučinenia.

21. Súd preto považoval, z dôvodov ako sú uvedené vyššie, za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 200,- eur a to s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa, ktoré nemusí byť v rovnakej numerickej vyjadrenej výške, ako ujma, ktorá hrozila. Súd preto priznal žalobcovi reflektujúcu zásadu primeranosti a spravodlivosti primerané zadosťučinenie za porušenie jej spotrebiteľských práv vo výške 200,- eur.

22. Napokon sa sú prvej inštancie zaoberal otázkou, aké konkrétne práva žalobcu boli porušené. Je potrebné zdôrazniť, že samotné úspešné uplatnenie porušenia práva vytvára rámcový právny základ pre uplatnenie si práva na primerané finančné zadosťučinenie, ktorého výška je už na posúdení súdu.

23. Súd prvej inštancie podrobil priznanú sumu aj v kontexte princípu primeranosti., poukazujúc aj na tzv. Paretovo optimum. Jedná sa z ekonomického pohľadu o taký stav spoločnosti, kedy žiadny jednotlivec, alebo skupina už nemôže dosiahnuť lepšie postavenie bez toho, aby sa postavenie iného subjektu

zhoršilo. Ide o rovnovážny stav, kedy ak sa chce mať niekto lepšie, než ako sa má, môže tak urobiť len na úkor iného.

24. Súd má za to, že negatívny dopad na žalovaného je ďaleko menší, prihladajúc na princíp proporcionality, ako pozitívny dopad na žalobcu, všetko vo svetle tej skutočnosti, že to bol práve žalovaný, ktorý imperfektnou zmluvou porušil spotrebiteľské práva, v tomto konaní žalobcu a v kontraktačnom procese dlžníka.

25. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Pre výpočet trov právneho zastúpenia sa bude vychádzať z výšky priznanej sumy, pretože žalobca bol úspešný v základe nároku, ktorého výška záležala na posúdení súdu.

26. Proti rozsudku ako celku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a navrhol zrušiť rozsudok prvej inštancie.

27. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, t. j. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

28. Poukázal na to, že žalobkyni bol poskytnutý úver na účel podnikania s tým, že podpísala vyhlásenie, že tieto peňažné prostriedky budú poskytnuté na tento účel. Žalobkyňa zmluvu o úvere uzatvorila pod obchodným menom ako fyzická osoba podnikateľ označená identifikačným číslom, pričom pri uzatváraní zmluvy o úvere konala v rámci predmetu svojho podnikania. Na základe vyššie uvedeného je možné preto podľa žalovaného posudzovať vzťah ako obchodnoprávny a nie spotrebiteľský. Dôležité je podľa žalovaného na aký účel bol úver poskytnutý a nie na aký účel povinný v skutočnosti poskytnuté peňažné prostriedky využil. Žalovaný v danom prípade pri poskytnutí úveru vychádzal z vyhlásení žalobcu a ide o úver poskytnutý na výkon podnikania.

29. V zmluve sa dlžník zaviazal zaplatiť veriteľovi sumu poskytnutého úveru vo výške 700,- eur zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 680,- eur, t. j. celkovo čiastku 1.380,- eur v 12 mesačných splátkach po 115,- eur počnúc dňom 18.1.2016. Z uvedeného podľa žalovaného vyplýva, že nemožno hovoriť o absencii výšky a počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Každá vyššie uvedená splátka je prednostne započítaná na istinu, až potom na poplatok a úroky. Zákon si vyžaduje obligatórne uvedenie úroku a iných poplatkov. Nikde nie je zvlášť ustanovené prerozdelenie splátky.

30. Žalovaný bol toho názoru, že úrok nie je odplatom pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale odplatom, ktorou sa platí pri užívaní alebo v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov. V prípade úroku ide o plnenie, ktoré je dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy, ale nie je spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov z dôvodu, že je spojené s užívaním a vrátením peňažných prostriedkov a úrok nie je vyžadovaný pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale až po poskytnutí peňažných prostriedkov. Je teda podľa žalovaného zrejme, že slovenské právo a slovenský zákonodarca poplatok za spracovanie zmluvy nielenže pripúšťa, ale aj výslovne uvádza. Žalovaný so žalobkyňou uzatvoril zmluvu o úvere, pričom veriteľ sa zaviazal, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky a dlžník sa zaviazal, že poskytnuté peňažné prostriedky veriteľovi vráti a zaplatí dohodnuté úroky. Žalovaný skutočne požadoval za poskytnutie peňažných prostriedkov odplatu vo forme úrokov za poskytnutý úver, keďže je to činnosť, ktorou sa žalovaný v čase uzatvorenia zmluvy o úvere zaoberal a na ktorú mal oprávnenie, nakoľko ju mal v predmete podnikania. Táto skutočnosť však podľa žalovaného nedokazuje úmysel žalovaného získať bezdôvodné obohatenie.

31. Podľa žalovaného zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobkyňa plnila na základe platne uzatvorenej zmluvy o úvere, ktorá nebola nikým právoplatne vyhlásená za neplatnú. Rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy nikdy neodpadol a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Žalovaný skutočne požadoval za poskytnuté peňažné prostriedky odplatu vo forme úrokov za poskytnutý úver, keďže je to činnosť, ktorou

sa žalovaný zaoberal a na ktorú mal oprávnenie, táto skutočnosť však nedokazuje úmysel žalovaného získať bezdôvodné obohatenie. Žalovaný v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nemal mať vedomosť ani predpokladať to, že o niekoľko rokov neskôr môže byť predmetná zmluva o úvere posúdená ako zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá neobsahuje podstatné náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch.

32. Ohľadom primeraného finančného zadosťučinenia žalovaný uviedol, že žalobcovi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla, a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenia hrubej nerovnováhy medzi právnymi povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Primerané finančné zadosťučinenie je podľa žalovaného nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škodu. Priznanie žalobkyne požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tým prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Žalobkyňa bola vo svojich konaniach úspešná, preto už raz došlo k náprava porušeného práva.

33. Podľa žalovaného musia byť naplnené všetky predpoklady uvedené v § 3 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch pre priznanie finančného zadosťučinenia, a to kumulatívne. Účelom predmetného ustanovenia je často deklarovaná generálna prevencia ponímaná najčastejšie ako prostriedok zamedzenia zneužívania silnejšieho postavenia dodávateľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu.

34. Žalobkyňa požadovala finančné zadosťučinenie vo výške 200,- eur za poskytujúcu ochranu a ospravedlňujúcu ľahostajnosť žalobkyne. Podľa žalovaného takéto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o niekoľkonásobne uplatnenie a priznanie sumy bezdôvodného obohatenia. Určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritéria stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznanú výšku finančného zadosťučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemajetkovú ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Konanie žalobkyne formou podania žaloby na priznanie finančného zadosťučinenia nie je podľa žalovaného adekvátnou okolnosťou, nakoľko žalobkyňa mala možnosť brániť sa už v počiatočnej kontraktačnej fáze a napriek tomu bola absolútne ľahostajná. Žalobkyňa sa teda mohla brániť primerane aj iným spôsobom než zľahčovaním svojho neobozretného a ľahkovážneho konania.

35. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhla, aby odvolací súd v plnom rozsahu potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a priznal jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Rozsudok súdu prvej inštancie považovala za zákonný, vychádzajúci zo správne zisteného skutkového a právneho stavu vo veci. Podľa žalobkyne je nepochybné, že úverová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, pričom ona neuzatvárala úverovú zmluvu ako podnikateľ, ale ako fyzická osoba. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že v zmluve absentujú bezpochyby náležitosti, ktoré súd konštatuje v odôvodnení rozhodnutia, čo spôsobuje ex lege bezúčnosť a bezpoplatkovosť úveru. Taktiež mala žalobkyňa za to, že existovali v tejto zmluve neprijateľné zmluvné podmienky a zo strany žalovaného došlo k porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu jej ako spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení pôžičky, teda k strate finančných prostriedkov. Žalobkyňa mala za to, že priznanie finančného zadosťučinenia súdom je správne a vychádzalo zo spoľahlivo a uvážlivo zisteného skutkového stavu, pričom súd prvej inštancie podrobil priznanú sumu v kontexte primeranosti.

36. Žalobkyňa poprela, že úver bol poskytnutý na podnikanie, keď tento uzatvorila ako fyzická osoba a bol jej poskytnutý na živobytie, bývanie a stravu. Zmluvu by nikdy neuzatvorila, keby nevyhnutne nepotrebovala finančné prostriedky na živobytie a zabezpečenie základných životných potrieb. V čase uzatvorenia zmluvy žiadala o úver ako fyzická osoba a bolo jej divné, že sprostredkovateľ úveru trval na tom, aby uviedla IČO, aj keď ho oboznámila s tým, že úver žiada ako fyzická osoba a až následne pochopila na čo od nej sprostredkovateľ vyžadoval IČO, teraz vie, že už sú to bežné praktiky žalovaného. Zmluvu uzatvorila na predtlačenom formulári. Do tejto zmluvy nijakým spôsobom nemohla zasiahnuť, nijako meniť jej obsah. Podľa žalovanej odplata obvykle požadovaná na finančnom trhu v čase uzatvorenia zmluvy v roku 2015 podľa Národnej banky Slovenska bolo vo výške 7,85 % ročne a teda žalovaným požadovaná odplata vo výške 99 % ročne podstatne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú.

37. Podľa žalobkyne sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil, keď prijal od nej plnenie nad rámec poskytnutého úveru, ktoré mu vzhľadom na absenciu údajov o RPMN, údajov o adrese pre reklamáciu, údajov o úrokovej sadzbe a iných údajov zákonom požadovaných nepatrilo.

38. Žalobkyňa mala za to, že žalovaný jej spôsobil škodu škodlivý následok vo výške 780,- eur, ktoré musela nad rámec úveru žalovanému vrátiť, a to pod tlakom jeho strany, ktoré na ňu neustále vyvíjal vo forme SMS telefonátov, no aj napriek tomu si uplatňuje len finančné zadostučinenie vo výške 200,- eur. Ďalej žalovaná namietala, že žalovaný v podanom odvolaní uvádza tvrdenia, ktoré nekorešponujú s podanou žalobou, keďže žalovaný reaguje na údajné tvrdenia žalobkyne, ktoré v žalobe vôbec neuvádzala, napríklad, že zo strany žalovaného ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, atď.

39. Žalovaný svoje vyjadrenie k tomuto vyjadreniu žalobkyne nepodal.

40. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

41. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

42. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

43. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

44. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

45. Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

46. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

47. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

48. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

49. Podľa § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

50. Podľa § 53d Občianskeho zákonníka, spotrebiteľská zmluva, ktorá obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v znení, ako je uvedená vo výroku rozhodnutia súdu a jej uzavretie bolo dosiahnuté za použitia nekalej obchodnej praktiky alebo úžery, je neplatná.

51. Podľa § 54 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

52. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

53. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

54. Podľa § 455 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, za bezdôvodné obohatenie sa nepovažuje, ak bolo prijaté plnenie premlčaného dlhu alebo dlhu neplatného len pre nedostatok formy. Takisto sa za bezdôvodné obohatenie nepovažuje prijatie plnenia z hry alebo stávky uzavretej medzi fyzickými osobami a vrátenie peňazí požičaných do hry alebo stávky; na súde sa však týchto plnení nemožno domáhať.

55. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

56. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinnému ku dňu 15.2.2017 (ďalej len zákon č. 129/2010 Z. z.), zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

57. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

58. Podľa § 11 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z., spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,

f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

59. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti, odplatu podľa osobitných predpisov.

60. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

61. V prejednáwanej veci bolo nepochybné preukázané, že dňa 30.12.2015 bola medzi žalobkyňou a žalovaným uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 700,- eur, v rámci ktorého mala žalobkyňa vrátiť žalovanému 1.380,- eur, a to v 12 splátkach po 115,- eur mesačne.

62. Aj podľa odvolacieho súdu zmluva o úvere, ktorú žalobkyňa uzatvorila so žalovaným je spotrebiteľskou zmluvou, kde žalovaný vystupuje ako právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a žalobkyňa ako spotrebiteľ, pričom na predtlačenom formulári, do ktorého žalobkyňa nemohla nijako zasiahnuť, meniť jeho obsah, žalobkyňa vyplnila rodné číslo ako aj IČO. Žalobkyňa pri uzatváraní spotrebiteľského úveru nekonala v rámci predmetu podnikania. Úver uzatvorila ako fyzická osoba a prostriedky použila na bežnú spotrebu. Žalovaný nepreukázal, že tieto finančné prostriedky použila na výkon povolania, resp. podnikania s tým, že žalobkyňa v čase žiadala o tento úver ako fyzická osoba a žalovaný ako sprostredkovateľ úveru jej predložil zmluvu na predtlačenom tlačive, v ktorom bolo uvedené IČO aj rodné číslo žalobkyne, pričom žalobkyňa do tejto predtlače nemohli nijakým spôsobom zasiahnuť a meniť jej obsah.

63. V takto uzatvorenej zmluve absentuje uvedenie konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona, keď v zmluve nie je uvedený presný dátum poslednej splátky, pričom konečná splatnosť uvedená v zmluve, a to 12 mesiacov v žiadnom prípade nepostačuje.

64. Spotrebiteľ musí byť pred uzatvorením zmluvy o úvere dôkladne informovaný. Na to, aby sa spotrebiteľ mohol rozhodnúť na základe úplnej znalosti veci, musia sa mu pred uzatvorením zmluvy o úvere poskytnúť primerané informácie o podmienkach a nákladoch spojených s úverom a o jeho povinnostiach, ktoré spotrebiteľ môže mať. Aby bolo zabezpečené, že spotrebiteľ bude mať vždy dostatočné informácie pre svoje rozhodnutie, zákonodarca v § 9 citovaného zákona vymenoval zákonné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Cieľom zákonodarcu pred hrozbou uvedeného následku teda bolo donútiť dodávateľov - veriteľov, aby stanovené náležitosti - údaje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzali a zároveň dodržiavali písomnú formu zmluvy. Vychádzajúc z uvedeného teologického výkladu by bolo nelogické, ak by zákonodarca hľadal postih následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru iba tie úvery, resp. zmluvy, ktoré by nemali písomnú formu a zároveň neobsahovali kumulatívne všetky náležitosti podľa citovaného zákona. Účelom zákonodarcu bolo dosiahnuť, aby dodávateľ bol povinný oboznámiť spotrebiteľa so všetkými relevantnými údajmi potrebnými pre zváženie úveru. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd je toho názoru, že s poukazom na znenie § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je potrebné vykladať tak, že absencia či písomné formy alebo už len jednej

z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 citovaného ustanovenia spôsobuje, že predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

65. V konaní je potrebné uviesť, že okrem absencie doby trvania zmluvy, v zmluve absentuje uvedenie úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, preto sa v prejednávanej veci odvolací súd stotožňuje s argumentáciou súdu prvej inštancie v tom, že zmluva medzi stranami sporu neobsahovala údaj podľa § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z. s tým, že odvolací súd zvyrazňuje aj absenciu úveru podľa § 9 ods. 2 písm. i), a to najmä v podmienke, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny. V zmluve je síce uvedená štandardná úroková sadzba, avšak nie je už ďalšie náležitosti v zmysle daného ustanovenia.

66. Vlastnými náležitosťami sa odvolací súd nezaoberá, pretože na uvedený záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru postačuje nenaplnenie čo i len jedného z predpokladov náležitosti zmluvy o úvere podľa § 9 ods. 2 s poukazom na § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Preto vyššie uvedeným dôvodom je možné konštatovať, že úver poskytnutý žalobkyni na základe zmluvy o úvere je možné v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z. z. považovať za bezúročný a bez poplatkov.

67. Pokiaľ ide o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, nepochybil súd prvej inštancie pokiaľ určil, že predformulované zmluvné dojednanie prejednané v tomto smere nespĺňajú charakter individuálne dojednaného ustanovenia úrovej zmluvy a žalobkyňa takto nemala možnosť ovplyvniť toto zmluvné dojednanie. Zmluvná pokuta v takom rozsahu ako bola dojednaná je neúmerne vysoká, a to najmä v zmysle reflektovania závažnosti porušenia zmluvnej povinnosti, na ktoré sa mala aplikovať. Žalovaný v podanom odvolaní nenamietal vyslovenie neplatnosti zmluvných podmienok, keď jednak dochádza, pokiaľ sa týka vyššie uvedeného výroku č. III. rozsudku, ku kumulácií sankcií, čo je neprípustné a rovnako tak tieto sankcie vo výške 30,- eur, 25,- eur, resp. 10,- eur, za každý deň omeškania možno jednoznačne považovať za nevyvážené, ktorou je napokon aj zmluvná podmienka uvedená vo výroku IV. rozsudku prvej inštancie, keď zmluvná pokuta vo výške 312,- eur predstavuje takmer polovicu z požičanej sumy 700,- eur. Nehovoriac o zabezpečení záväzku formou zmenky v spotrebiteľskom vzťahu, čo priamo vylučuje ustanovenie § 5a zákona č. 250/2007 Z. z.

68. Odvolací súd ďalej dodáva, že čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, ako vec predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobcovi proti dodávateľovi, ale aj vtedy ak to urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. V prejednanom prípade si žalobkyňa sama uplatnila svoje práva úspešnou žalobou proti žalovanému.

69. K výške primeraného finančného zadosťučinenia je potrebné uviesť, že je logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy žalobkyni, keď žalovaný si svoje práva mohol uplatniť vo forme sankcie, o ktorých súd prvej inštancie prijal záver, že sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, na ktoré teda nemal žalovaný práva a ktoré boli hodnotené ako spôsobujúce nerovnováhu zmluvou v postavení strán v neprospech spotrebiteľa. Je potrebné dodať, že ustálenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je realizované na základe úvahy súdu, ktorý v predmetnej veci svoje myšlienkové pochody náležite vyjadril v odôvodnení rozsudku a čo sa týka uvedeného, pričom súd prvej inštancie nemôže bezdôvodne vstúpiť do tejto úvahy.

70. K výške primeraného finančného zadosťučinenia je potrebné uviesť, že aj odvolací súd má za to, že priznaná suma 200,- eur zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľke satisfakciu a mala by odradiť dodávateľa od ďalšieho prípadného porušenia práv spotrebiteľov. Pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia bolo prihliadnuté na všetky skutkové okolnosti daného prípadu. Odvolací súd má za to, že žalobkyňa úspešne uplatnila svoje právo na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, pričom je bez právneho významu pri uplatňovaní primeraného finančného zadosťučinenia, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla - v prejednávanej veci skutočne reálne vznikla vo forme preplatenia úveru o 880,- eur. Vzhľadom na porušenie práva spotrebiteľa dodávateľom - žalovaným je priznaná výška finančného zadosťučinenia

určená súdom prvej inštancie vo vzťahu k porušenému právu a skutkovým okolnostiam prípadu primeraného.

71. Je potrebné pre úplnosť odvolacím súdom dodať, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je závislé od rôznych iných skutočností, na ktoré poukazuje odvolateľ, ale pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť to, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už len hrozba vzniku ujmy. Pri priznaní nároku pritom nie je relevantné, ako to už bolo zdôraznené, či k vzniku ujmy aj reálne došlo alebo nie. Na to, aby všeobecný súd priznal spotrebiteľovi nárok primerané finančné zadosťučinenie teda úplne postačí len samotná existencia hrozby ujmy počas účinnosti zákona č. 250/2007 Z. z., čo bolo preukázané. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu vzhľadom na závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domáha na všeobecnom súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné a požadovaná výška je primeraná povahe rozhodovania porušených práv žalobkyne. Súčasne zodpovedá svojmu účelu, ktorým je poskytnutie satisfakcie spotrebiteľovi a overenie dodávateľa od porušenia práva spotrebiteľom.

72. Judikatúra súdov vrátane Európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument v strane bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok *Georgiadis c/a Grécko* z 29.5.1997). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj s ostatnými odvolacími námietkami, ktoré by nemohli mať vplyv na rozhodnutie v prejednávanej veci.

73. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považoval odvolanie žalovaného za nedôvodné a preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP, a to spolu aj s výrokom o trovách konania.

74. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a nasl. CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalobkyne bol voči, v odvolacom konaní, neúspešnému žalovanému priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

75. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu Prešov pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).